

Handläggare: Eva Svedman
Telefon: 508 10 320

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
sammanträde 2010-04-15

Nationella minoriteter och minoritetsspråk- förslag till åtgärdsplan för Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen Nationella minoriteter och minoritetsspråk - förslag till åtgärdsplan för Stockholms stad och översänder detsamma till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Anna-Lena Christensson Österberg
avdelningschef

Sammanfattning

Den 1 januari 2010 trädde en ny lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk i kraft. Den nya lagen medför bl.a. att enskilda har rätt att använda finska och i viss utsträckning samiska och meänkieli (tornedalsfinska) i kontakterna med staden. Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har utarbetat förslag på åtgärder som staden bör vidta för att säkerställa lagens intentioner. Förvaltningen ställer sig inte helt bakom samtliga förslag till åtgärder. T ex att manuellt kartlägga/inventera personalens språkkunskaper bedöms inte långsiktigt fungerande. Istället föreslår förvaltningen att staden utvecklar ett elektroniskt personalsystem där bl a information om personals språkkunskaper finns angivet och lättillgängligt. I ärendet informeras om att det inom stadsdelens förskoleverksamhet finns rutiner för kartläggning av personalens språkkunskaper. Förvaltningen hänvisar till att det i Stockholms stad finns flera verksamheter med finsk inriktning som vänder sig till barn och äldre.

Bakgrund

Remissen inkom till förvaltningen 2010-02-17 med en begäran om svar till senast 2010-04-14. Remisstiden har förlängts så att ärendet kan behandlas i aprilnämnd.

Ärendet

Den 1 januari 2010 trädde en ny lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk i kraft. Den nya lagen medför bl a att Stockholms stad kommer att ingå i förvaltningsområdet för finska språket, vilket innebär att enskilda har rätt att använda finska i kontakterna med staden. Enskilda har även rätt att använda samiska och meänkieli (tornedalsfinska), under förutsättning att ärendet kan handläggas av personal som behärskar språket. Lagen innehåller också mer specificerade bestämmelser om vissa skyldigheter inom förskoleverksamhet och äldreomsorg.

Förslaget till riktlinjer fokuserar på de skyldigheter staden har som del i förvaltningsområdet för finska. Varje nämnd ansvarar för att organisera sin verksamhet på ett sådant sätt att det finns beredskap och rutiner för att bemöta önskemål från enskilda att använda finska språket. Bl a framhålls i riktlinjerna att nämnderna ska kartlägga personalens språkkunskaper, informera personalen om den nya lagen samt samråda med de nationella minoriteterna i frågor som berör dem. Inom förskoleverksamhet och äldreomsorg ska bedömningar göras om det finns behov av att inrätta ytterligare verksamheter där hela eller delar av verksamheten bedrivs på finska.

Målet med den svenska minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna, stärka deras möjligheter till inflytande och stödja de historiska minoritetsspråken.

Socialtjänst och arbetsmarknadsförvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 19 januari 2010, se vidare bilaga 1.

Ärendets beredning

Remissvaret har beretts inom socialtjänstavdelningen i samarbete med avdelningarna Barn och Ungdom och Äldreomsorg.

Remissen har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor i samråd med bl a kommunikationsstaben (SLK), äldreförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har tagit del av remissen och är i huvudsak positiv till förslagen. De åtgärder som socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen föreslår och som stadsdelsförvaltningen har synpunkter på kommenteras nedan.

Rätt att använda minoritetsspråken

- *Alla nämnder bör göra en kartläggning av personalens språkkunskaper i finska, inom vilka enheter och på vilken typ av befattning det finns finsktalande personal*
- *Alla nämnder bör i samband med detta även inventera om det finns anställda som kan meänkieli och samiska*

Stadsdelsförvaltningen ställer sig inte helt bakom förslaget att kartlägga/inventera personalens språkkunskaper då förslaget inte bedöms långsiktigt fungerande inom alla verksamheter utifrån nuvarande praktiska förutsättningar och behov. (Undantag förskolan, se text nedan). Personal kommer och går, vilket innebär att kartläggningen relativt snabbt kan bli inkorrekt. Att upprätthålla korrekta manuella listor över personal som kan minoritetsspråken bedöms inte som en relevant uppgift i förhållande till behovet. Förvaltningen ser fram emot att staden utvecklar ett elektroniskt personalsystem där bl a information om personals språkkunskaper finns angivet, (knowledge management).

Förvaltningen hänvisar till att det i Stockholms stad finns flera verksamheter med finsk inriktning som vänder sig till barn och äldre. Vidare att det på stadens hemsida/stockholm.se finns basinformation om stadens verksamheter på finska.

Besökare till förvaltningens skilda receptioner, som enbart talar finska, och där behov finns av en omedelbar dialog med förvaltningen, finns så gott som alltid finsktalande personal att tillgå. Förvaltningen har överlag få spontanbesök, och specifikt av besökare som talar enbart ett minoritetsspråk. De flesta besök på förvaltningen är planerade och då är tolk en bra väg för kommunikation.

- *Stadsdelsnämnderna inventerar var det finns särskilda förskolor eller avdelningar för finsktalande barn.*
- *Stadsdelsnämnderna gör en bedömning av om det finns behov av att inrätta ytterligare enheter med finsk inriktning.*

Inom stadsdelens förskoleverksamhet finns rutiner för kartläggning av personalens språkkunskaper med det uttalade syftet att stödja barns språkutveckling och den flerkulturella tillhörigheten. Behovet av förskolor med finsk inriktning bedöms idag vara tillgodosett då det finns både inom stadsdelen och i andra stadsdelar i staden.

Bilaga

1. Tjänsteutlåtande (SAF), dnr 3.1.-0976/2009, Nationella minoriteter och minoritetsspråk samt förslag till åtgärdsplan.